

**Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının Davranış ve Tutumuna
İlişkin Etik Bildirge (Sözleşme)**

**Internationales Übereinkommen über das Verhalten und zur Ethik von
Theaterpädagoginnen und Theaterpädagogen (ÜVET)**

International Agreement on the Conduct and Ethics of Theatre Educators

İletişim Adresleri

Bundesarbeitsgemeinschaft (BAG)
Spiel und Theater
Simrockstrasse 8, D-30171 Hannover

Çağdaş Drama Derneği (ÇDD)
Kocatepe Mah. Selanik Cad. Mehtap Apt.
41/2 Kızılay - Ankara

© Ömer Adigüzel, Romi Domkowsky, Ute Handwerg, Klaus Hoffmann, Gerd Koch,
Sinah Marx, Inci San #

Giris

Bu bildirge, 30 Mart 2011 tarihinde ve yukarda belirtilen kurumlarca oluşturulmuş, Antalya'da açıklanmıştır. Bildirge, İngilizce, Almanca ve Türkçe'ye uyumlu hale getirilmiştir. Diğer dillere çevrilerek yaygınlaştırılması umulmaktadır. Bildirge, 24 maddeden oluşmaktadır.

Bildirgenin amacı Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının yürüteceği çalışmalar kapsamında yüklenen aşağıdaki hak ve görevleri temel alan Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının Uluslararası Etik Davranış Bildirgesini (Sözleşme / Anlaşma) oluşturmaktır.

Bildirge, eğitsel, sanatsal, ahlaki, vicdani ve entelektüel meslek etiğini konu alır. Yaratıcı Drama eğitimi ve tiyatro pedagojisi alanlarının içerik, süreç ve eğitimlerinde ilk, orta ve yüksek öğretim öğrencileri ile tüm öğrenenlerin yararına çalışma sorumluluğu ilkesine dayanır. Bildirge; kamuoyuna, alandaki meslektaşlara, öğrencilere, öğrenenlere ve diğer insanlara karşı örnek davranış sergilenmesini ve bu doğrultuda hareket edilmesini talep eder.

Bildirge, mesleklerini yürüten Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları için geçerlidir.

Etik Davranış Bildirgesi Yaratıcı Drama ve Tiyatro Pedagojisinin profesyonelleşmesine ve kamuoyuna tanıtılmasına hizmet eder.

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları Etik Bildirgesi mesleki etik ile doğru mesleki davranışa ilişkin ifadeleri birleştirir.

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları, Etik Davranış Bildirgesinin sürekli olarak iyileştirilmesi üzerinde çalışmakla yükümlüdürler. Yaratıcı Drama ve Tiyatro Pedagojisi eğitimi veren yerler, dernekler, kurum ve kuruluşlar bu bildirgeyi kendileri için bağlayıcı ve genel olarak geçerli hale getirmekle ve bildirgeye uymakla, bildirgeyi ilkeleri doğrultusunda geliştirmekle ve üyeleri tarafından bildirgenin anlaşılmasını sağlamakla yükümlüdürler. Yaratıcı Drama Eğitmenliği/Liderliği ve Tiyatro Pedagoğlu meslek grubundan olanlar, bildirge doğrultusunda hareket edeceklerini kamuoyuna duyururlar.

Kısım I: Tanımlar

1. Yaratıcı Drama Eğitmeni/Lideri ve Tiyatro Pedagogu

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları yaratıcı drama/ tiyatro alanında ve yaratıcı drama/ tiyatro yöntem, teknik ve amaçlarını eğitsel ve sanatsal olarak uygulayan ve bu doğrultuda çalışmalar yürüten kişilerdir. Bu tanım Yaratıcı Drama Eğitmenleri/liderleri, yaratıcı drama öğretmenleri, üniversitelerde yaratıcı drama dersleri yürüten öğretim elemanları, tiyatro eğitmenleri/öğretmenleri, oyun terapistleri, oyun ve kültür pedagogları için de geçerlidir . Her ülke, kendi ulusal ya da kültürel birikimlerine göre değişik adlandırmaları kullanabilir.

2. Öğrenenler

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının estetik ve eğitsel etkileri ile geliştirilen ve eğitilen tüm öğrenenleri (çocuk, ergen, genç ve yetişkinleri) kapsar.

Kısım II: Meslek Etiği

3. İnsan Onuru

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları, her zaman her bir insanın onuruna hukukun bağlayıcılığı kapsamında saygı duyma ve dikkate alma bilinciyle hareket ederler. Bu bilinç özellikle Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının her bireyi ciddiye almalarını gerektirir.

4. Uluslararası Düzenlemelerin Geçerliliği

Aşağıdaki uluslararası bildirge, anlaşma, yükümlülük ve sözleşmeler; Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları mesleğinin temel düşünceleri açısından geçerlidir:

- İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi
- Vatandaşlık ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Yükümlülük
- Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Yükümlülük

- Engelli İnsan Hakları Sözleşmesi
- Her Türlü Irk Ayrımcılığının Kaldırılmasına İlişkin Anlaşma
- Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Kaldırılmasına İlişkin Anlaşma
- Çocuk Hakları Sözleşmesi
- İlk Sakinler ve Halklar Anlaşması (Dünya Çalışma Örgütü Anlaşması, madde 169)
- Somut Olmayan Kültür Mirasının Korunması Hakkında Anlaşma
- Asgari Çalışma Yaşı Anlaşması (Dünya Çalışma Örgütü Anlaşması, madde 138)
- Başta Kadın ve Çocuk Ticareti Olmak Üzere İnsan Kaçakçılığının Cezalandırılmasına, Mücadele Edilmesine ve Engellenmesine Dair Protokol Dâhil Olmak Üzere Sınır Ötesi
- Organize Suçlarla Mücadele Anlaşması
- Kültürel İfade Biçimlerinin Çeşitliliğinin Teşviki ve Korunması Hakkında UNESCO Anlaşması
- Birleşmiş Milletlerin Binyıl Açıklaması

5. Dünyaya Açıklık /Ekonomik Sömürü Yasağı

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları tüm öğrenenlerin kendileri ve dünyayı algılayış, sosyal-estetik, araştırma ve biçimlendirmeye ilişkin ufuklarını açarlar. Öğrenenlerin kendilerini iyi hissetmeleri, ilgileri, sağlıkları, bedensel ve psikolojik durumları, kişiliklerini ve yeteneklerini geliştirmeleri, resmi başarı ve ekonomik amaçlarından önce gelir.

6. Gizlilik

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları mesleklerini gerçekleştirirken kendilerine emanet edilen özel bilgileri gizli tutmakla, üçüncü kişilere aktarmamakla yükümlüdürler.

7. Yasak Araçlar

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları yasaklanmış, bağımlılık oluşturacak yasaklı maddeleri kullanmamakla ve bağımlılığı özendirmemekle yükümlüdürler. Bağımlılığın ve yasaklı maddelerin olumsuzluklarının önüne geçmek üzere eğitim verirler, örnek davranışlarda bulunurlar ve çalışmalar yürütürler.

8. Uluslararası ve Kùltùrlerarası Yùnelim

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları insancıl ve kùltùrlerarası işbirliği için çaba harcarlar ve kendilerini bu doğrultuda geliştirmeyi gerekli gùrùrler. Diğer alanlardan uzmanlarla birlikte disiplinler arası bir çalışma yùrùtùrler.

9. Bilimsel Bilgilendirme

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları eğitsel ve sanatsal çalışmalara katılırlar ve edinilen bilgileri artırarak tùm òđrenenlere aktarırlar.

Kısım III: Mesleki Davranış

10. Genel Davranış Kuralları

Bildirge, norm ve değerlere yùnelik davranış kurallarını belirler. Yaratıcı Drama Eğitmenliği/Liderliği ve Tiyatro Pedagogluđu mesleğini yùrùtenler ilişki sınırlarını bilerek òzel ve genel davranış kurallarına gùre çalışmalarda bulunmakla yùkùmlùdùrler. Bu bildirgeye gùre hareket ederler ve diğerlerine bildirge doğrultusunda hareket edip etmediklerini fark ettirirler.

11. Òđrenenlere ve Eđitmenlere Karşı Gùsterilecek Davranışlar

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının òđrenenlere karşı sergileyeceği davranışlar karşılıklı olarak değer verme, ayrımcılıktan kaçınma, kişinin bağımsızlığının ve sosyal, bilişsel, etik, estetik ve bireysel gelişiminin gùlendirilmesi biçimindedir.

12. Olgun/Yetişkin İnsan

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagoglarının olgun insanı geliştirmek gibi amaçları da vardır.. Bu durum tùm òđrenenlerin kendi dùřùncelerini ifade etmelerine izin verilmesi ve gerektiğinde bu dùřùncelerin alınması yoluyla ortaya çıkar. Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları, òđrenenleri kendi sorumluluğunda hareket edebilen bireyler olarak karar alma sùrecine dâhil ederler.

13. Meslektaşlar İle İletişim

Meslektaşlar arasındaki ilişkiler de aynı etik, davranış ve profesyonellik ilkelerine göre gerçekleşir.

Meslek Grubu Üyeleri arasındaki ilişkiler etik bildirge kurallarının gönüllü olarak kabul edilmesiyle biçimlenir. Meslektaşlar arasında eşitlik ilkesi bulunur.

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları bu bildirgenin ölçütlerini bir bütün olarak dikkate alıp mesleki durumlarını geliştirmekle ve söz konusu bildirgeyi güçlendirmek ve zarara uğratmamakla yükümlüdürler.

14. Öğrenenlerin Kapasitelerinin Güçlendirilmesi

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları öğrenenlerin bedensel, bilişsel, duygusal, sanatsal ve psikolojik açıdan gelişimlerine ve güçlendirilmelerine hizmet eden eğitsel davranışlar geliştirmek için çaba harcarlar. Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları öğrenenlerin kapasitelerini arttırmak, kişisel ve sosyal ilişkilerini güçlendirmek ve aralarındaki ilişkileri geliştirmek adına desteklerler.

15. Eşit Davranma ve Saygı Duyma

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları öğrenenlerin bireysel özelliklerine saygı duyarlar. Öğrenenlere cinsiyetlerinden, sosyal, kültürel ve aile köklerinden, bedensel durumlarından, dünya görüşlerinden ve ekonomik durumlarından bağımsız olarak eşit davranırlar. Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları aynı zamanda öğrenenlerin kendi aralarında birbirilerine karşı saygı duyarak çalışmalarını sağlarlar.

16. Öğrenenlerin Durumunun Dikkate Alınması

Tüm yaratıcı drama ve tiyatro pedagojisi eğitimi uygulamaları, öğrenenlerin yaşına, deneyimlerine ve o andaki fiziksel ve psikolojik durumlarına uyarlanmalıdır.

17. Yaşam Çevresinin Dikkate Alınması

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları, yaratıcı drama ve tiyatro pedagojisi çalışmalarının sanatsal ve estetik gereklerini özellikle aile, okul ve meslek olmak üzere öğrenenlerin sosyal çevrelerinin koşullarıyla uyumlu hale getirmeye çalışırlar.

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları, öğrenenlerin kişisel güçlerini ve potansiyellerini fark edip onları daha yaratıcı sanatsal ve kişisel girişimde bulunmak için yüreklendirirler

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları farklı yaşam biçimlerine sahip topluluklardaki yaşamın üstesinden gelebilecek, toplumsal sorumluluk sahibi ve bağımsız kişileri yetiştirirler.

18. Koşulsuz Güven Duyma

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları çatışmaların çözümünde açık, ortak, adil ve insancıl çözümler için çaba harcarlar. Öğrenenlere koşulsuz güven duyarlar.

19. Şiddete Yer Verilmemesi

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları öğrenenlere karşı hiçbir biçimde şiddet uygulamazlar. Psikolojik baskıdan kaçınırlar ve şiddeti reddeder.

Öğrenenlere olumsuz bir durum oluşturacak herhangi bir hareket derhal bırakılmalıdır. Özellikle ihmal ve istismara hoşgörü gösterilmez.

20. Özeleştirisi

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları özeleştiriyeye hazırlıklı olurlar ve etik davranış açısından örnek olma işlevinin bilincindedirler.

21. Davranışsal Amaçlar

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları öğrenenleri sosyal, dürüst, sorumluluğunun bilincinde olan ve bilgili davranış sergileyen kişiler olarak yetişmesini amaçlar.

22. Yeniklere Hazırlıklı Olma

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları öğrenenleri eğitim, yaratıcı drama ve tiyatro alanlarında yeni bilgileri ve davranışları edinmelerinde desteklerler. Öğrenenlere yeni, farklı ve belirsiz bir gelişmenin olası riskleri ile başarılı bir şekilde başa çıkabilmeleri için yürüyecekleri yolda profesyonel ve kalıcı olarak eşlik ederler.

23. Uluslararası İşbirliği

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları aynı düşünce de olan diğer kişiler ve meslek grupları ile ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği yaparlar.

24. İftira, Karalama ve Hakareten Uzak Durma

Karalayıcı ifadelerden kaçınılmalıdır.

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları başta eğitsel-estetik performans, çalışma performansı ve kişisel değer yargıları olmak üzere meslektaşları ile ilgili karalayıcı nitelikteki ifadelerden de kaçınırlar.

Yaratıcı Drama Eğitmenleri/Liderleri ve Tiyatro Pedagogları meslektaşlarının çalışma sonuçlarına ve çalışma yöntemlerine saygı duyarlar, bunları korurlar.

Antalya (TR), 31. März 2011

Birinci İmzacılar:

Dr. Ömer Adıgüzel (ÇDD)

Prof. Dr. Gerd Koch (BAG Spiel & Theater)